

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

10. SINIF

3. ÜNİTE: DİN VE HAYAT

Din ve Çevre

Neler Öğreneceğiz?

- Din ve çevre arasındaki ilişki
- Kur'an-ı Kerim'in çevre ile ilgili hükümleri
- Hz. Peygamber'in çevrenin korunması ile ilgili sözleri ve davranışları
- Günümüzde yaşanan çevre sorunları ve bunların çözümüne dair öneriler

- Çevre, insanların ve diğer canlıların yaşamları boyunca ilişkilerini sürdürdükleri ve karşılıklı olarak etkileşim içinde buldukları ortamdır.
- Sağlıklı bir yaşam ancak sağlıklı bir çevre ile mümkündür.

1972 yılında İsveç'in Stockholm kentinde yapılan Birleşmiş Milletler Çevre Konferansı'nda alınan bir kararla 5 Haziran «**Dünya Çevre Günü**» olarak ilan etmiştir.

İslam dininde çevreyi korumak oldukça önemli bir husustur.

Rabbimiz buyuruyor ki; “O, sizi yerden (topraktan) yarattı ve sizi orada yaşattı.”

(Hud suresi, 61. ayet.)

İslam'da çevrenin korunması ve insanda çevre bilincinin oluşturulması önemlidir. Çünkü insan, evrendeki en kıymetli varlıktır.

Yüce Allah, evreni yaratmış ve insanın emrine vermiştir. Bu yüzden insan, evrenin ve içindekilerin kendisine **emanet** edildiğinin farkında olmalıdır.

İnsan tabiata egemen olmaya çalışırken **doğal dengeyi** bozarsa emanete hıyanet etmiş olur. Bundan hem kendisi hem de bütün canlılar zarar görür.

Kur'an-ı Kerim'de Yüce Allah şöyle buyurur:

“İnsanların bizzat kendi işledikleri yüzünden karada ve denizde düzen bozuldu ki Allah yaptıklarının bir kısmını onlara tattırsın; belki (tuttukları kötü yoldan) dönerler.”

(Rum suresi, 41. ayet.)

İnsanın çevreye verdiği zararlar

İnsanın çevreye verdiği zararlar

İnsanın çevreye verdiği zararlar

İnsanın çevreye verdiği zararlar

İnsanın çevreye verdiği zararlar

İnsanın çevreye verdiği zararlar

İnsanın çevreye verdiği zararlar

- **“... Onun katında her şey,
ölçü ile dir.”**
(Ra’d suresi, 8. ayet.)
- **“Sakin dengeyi bozmayın.”**
(Rahmân suresi, 8. ayet.)

Dünyadaki tüm varlıklar belirli bir denge üzerine yaratılmıştır.

Bu dengeyi bozacak davranışlardan sakınılmalı, kaynaklar gelişigüzel ve hor kullanılmamalıdır.

Hz. Peygamber konuyla ilgili şöyle buyurmuştur:

“Yollar ve gölgelikleri, insanların oturup dinlendikleri yerleri kirletmekten sakının”

(Müslim, Taharet, 68.)

Hız. Peygamber'in, kıyametin kopacağını bilseniz dahi ağaç dikmekten geri durmayın mesajı, çevreye verilen önemin evrensel bir örneğidir.

Hz. Muhammed, boş arazilerin ağaçlandırılmasına önem vermiş, Mekke ve Medine civarını bugünkü tabiriyle sit alanı ve milli park ilan etmiştir.

Hz. Peygamber Mekke ve Medine'de ağaçların kesilmesini, kuşların ve diğer hayvanların avlanmasını yasaklamıştır.

Peygamberimiz buyuruyor ki;
“Haksız olarak bir serçeyi öldüren Yüce Allah kıyamet gününde hesap soracaktır.”

(Müslim, Sayd, 57.)

Çevre kirliliğine neden
olan atıklar

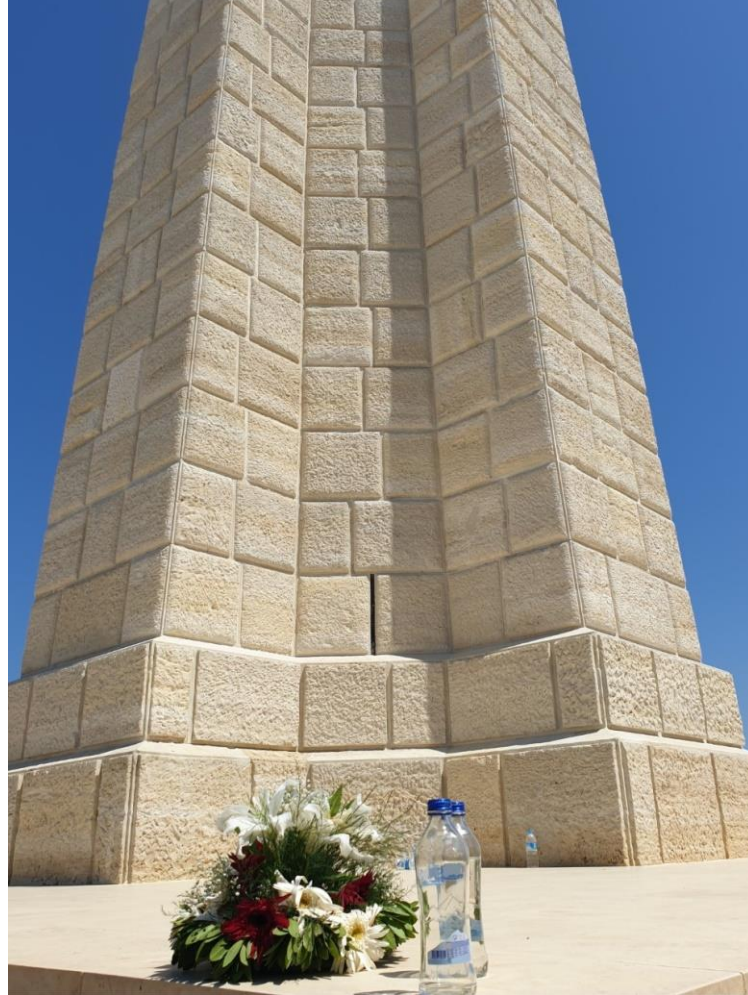
Konserve kutuları
Cam ve pet şişeler
Sakız ve şeker ambalajları
Sigara izmaritleri
Gelişi güzel atılan çöpler
Akarsuya atılan kanalizasyon

Çevreyi kirleten bu atıklar insan sağlığını da tehdit eder duruma gelmiştir. Bu olanların sorumlusu yine insanın kendisidir.

Din ve Çevre

10. SINIF DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

Doğal dengeye zarar verecek her türlü girişimin İslam'ın öğretileri ile bağdaşmadığı, evrenin bütünlüğü ve canlı hayatını yok etmeye yönelik bir tehdit olduğu bilinmelidir.

Çevreye karşı duyarlı olmak, tüm canlıları korumak bir görev ve ahlaki sorumluluktur.

Gelecek nesillere kötü bir yaşam alanı bırakmaya sebep olabilecek yanlış tutum ve davranışlardan kaçınılmalıdır.

Çevre sorunlarının en aza indirilmesinde alınabilecek önlemleri şu şekilde sıralayabiliriz:

- Yeni yetişen nesillerin iyi bir çevre bilinci ile yetiştirilmeleri sağlanabilir.
- Çevre sorunlarıyla ilgilenen sivil toplum kuruluşlarının etkinliği artırılabilir.
- Etkin bir çevre denetim sistemi oluşturulabilir.

Çevre sorunlarının en aza indirilmesinde alınabilecek önlemleri şu şekilde sıralayabiliriz:

- Ormanların çoğaltılması ve korunması sağlanabilir.
- Çevre sorunlarının azaltılması için devlet tarafından daha etkin yasalar çıkarılabilir.
- Çevrenin gelişip güzelleşmesini sağlayacak yatırımlar desteklenebilir.

Kâinatta hiçbir varlık insanın rakibi ve düşmanı değildir. Bu sebeple onlara zarar vermek ve onların nesillerini yok etmek dolaylı olarak insanın kendisine zarar vermesi anlamına gelmektedir. Allah (c.c.) evreni belli bir düzen ve ahenk içerisinde yaratmıştır. Bu düzen ve ahengin korunması konusunda insanlar uyarılmıştır. Aksi takdirde sadece buna sebebiyet verenler değil tüm insanlığı tehlikeye atan sonuçlar ortaya çıkacaktır.

1- Bu parçada vurgulanan husus aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gereksiz yere savaş yapılmaması.
- B) İnsanın yeni bir düzen oluşturması.
- C) Doğayı sadece insanın koruyabileceği.
- D) Allah'ın (c.c.) yarattığı düzene uygun davranılması.
- E) Yaratılıştaki güzelliğin insanlar tarafından görülmesi.

İslam'da çevre bilinci ve eğitimi konusundaki mesajlar genellikle ahlak temelli prensiplere dayanır.

2- Aşağıdakilerden hangisi bu prensiplerden biri değildir?

- A) Sorumluluk
- B) Emanet
- C) Adalet
- D) Denge
- E) İsrif

Neler Öğrendik?

- Dinin, çevrenin korunmasını öğütlediğini
- Kur'an-ı Kerim'de ve Hz. Peygamber'in hayatında çevrenin korunmasına yönelik örnekler bulunduğunu
- Günümüzde çevre sorunlarına karşı alınabilecek önlemleri

Hazırlayan
Halime KARAMAN